

TALLINNA SAKSA GÜMNAASIUMI PÕHIKOOLOSIA ÕPPEKAVA

ÜLDOSA

Kooskõlastatud:

õppenõukogus 29.08.2024

õpilasesinduses 31.05.2024

hoolekogus 29.05.2024

Tallinn 2024

Sisukord

1. ÜLDSÄTTED	3
1.1. Kooli väärtused ja eripära.....	6
1.2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid.....	8
1.3. Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused	9
1.4. Üldpädevuste kujunemise põhimõtted	10
1.5. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted	13
2. ÕPPEKORRALDUS	16
2.1. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti	16
2.2. Valikõppeainete ja võõrkeelte valik	19
2.3. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine.....	20
2.4. Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti	20
3. ÕPPEKESKKOND	25
4. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD	26
4.1. Loovtöö korraldamine Tallinna Saksa Gümnaasiumis	26
5. ÕPILASE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS	28
5.1. Hindamine põhikoolis, klassi ja põhikooli lõpetamine	28
5.1.1. Hindamise alused.....	28
5.1.2. Hindamise eesmärk ja olemus	28
5.1.3. Hindamisest teavitamine	29
5.1.4. Teadmiste ja oskuste hindamine.....	30
5.1.5. Käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine.....	34
5.1.6. Hinnete parandamise kord	36
5.1.7. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted ja kord	37
5.1.8. Hinde vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine	38
5.1.9. Täiendav õppetöö, klassikursuse kordamine põhikoolis	38
5.1.10. Õpilase järgmisse klassi üleviimine põhikoolis	39
5.1.11. Põhikooli lõpetamine	40
5.1.12. Elektroonilises õppeinfosüsteemis kasutatav märgisüsteem.....	41
6. ÕPILASTE JUHENDAMISE JA HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD	42
7. KARJÄÄRIÕPE, SH KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE	43

8. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS	44
9. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	45
10. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	47

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Tallinna Saksa Gümnaasiumi põhikooli õppekava on Tallinna Saksa Gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
- 1.2. Tallinna Saksa Gümnaasiumi põhikooli õppekava koostamisel on lähtutud riiklikust õppekavast ning kooli arengukavast.
- 1.3. Tallinna Saksa Gümnaasiumi põhikooli õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Põhikooli kooliastmed:
 - I kooliaste: 1.–3. klass;
 - II kooliaste: 4.–6. klass;
 - III kooliaste: 7.–9. klass.
- 1.4. Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - üldsätted;
 - kooli väärtused ja eripära;
 - kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
 - valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused;
 - üldpädevuste kujunemise põhimõtted;
 - õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted;
 - õppekorraldus, so õppe korraldamise viisid;
 - tunnijaotusplaani õppeaineti ja aastati, ning erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti;
 - õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, so õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
 - liikluskasvatuse teemad kooliastmeti;
 - III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted;
 - loovtöö korraldamine Tallinna Saksa Gümnaasiumis;
 - õpilase õppimise ja arengu toetamise ja hindamise korraldus;

- õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
- karjääriõpe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldus;
- õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

1.5. Ainevaldkondade õppeainete ainekavades esitatakse õppeainete õpitulemuste ja õppesisu kirjeldused klassiti.

- Ainevaldkonnad ja neis kirjeldatavad kohustuslike õppeainete ainekavad:

Lisa 1. Ainevaldkond „Keel ja kirjandus”

Lisa 2. Ainevaldkond „Kehaline kasvatus”

Lisa 3. Ainevaldkond „Kunstiained”

Lisa 4. Ainevaldkond „Loodusained”

Lisa 5. Ainevaldkond „Matemaatika”

Lisa 6. Ainevaldkond „Sotsiaalsained”

Lisa 7. Ainevaldkond „Tehnoloogia”

Lisa 8. Ainevaldkond „Võõrkeeled”

- Valikõppeained:

Lisa 9. Valikõppeaine „Loovus ja loogika”

Lisa 10. Valikõppeaine „Informaatika”

Lisa 11. Valikõppeaine „Arvutiõpetus”

2. Põhihariduse alusväärtused

(1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

(2) Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

(3) Riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

(4) Uue põlvkonna sotsialiseerumine põhineb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonda integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

1.1. Kooli väärtused ja eripära

Meie peaesmärk on olla kool, mis loob võimalused mitmekülgse ja konkurentsivõimelise hariduse omandamiseks. Lähtuvalt sellest on kooli põhiväärtusteks:

1. hoolimine — Oleme hooliv koolipere. Väärtustame häid suhteid ja panustame hea koolikliima loomisesse. Märkame, tunnustame ja toetame üksteist.
2. kompetentsus — Oleme õppiv haridusasutus ja väärtustame professionaalset arengut. Oleme avatud haridusuuendustele ning toetume igapäevatoos teadus- ja tõenduspõhiste tegevustele. Otsuste tegemisel ja õpilaste toetamisel kasutame andmeanalüütikat. Oskame tagasisidet anda ja vastu võtta.
3. rahvusvahelisus — Hoiame kooli identiteeti ning eripära läbi ühisürituste, sümbolika, ühtekuuluvustunde ja traditsioonide, mis rajanevad eesti ja saksa kultuuril ning Euroopa ja maailma ühiväärtustel.
4. koostöö — Oleme usaldusväärsed, õiglased ja koostööle avatud partnerid. Kaasame kooli arengusse kogukonda ja huvigruppe. Õpime teistelt ning jagame oma parimaid praktikaid Eestis ja rahvusvaheliselt.

5. keskkonnateadlikkus — Meie õppijatel on innustav ja toetav õpikeskkond. Väärtustame nii füüsilist kui vaimset tervist ja turvalisust. Peame oluliseks keskkonnateadlikku käitumist ja jätkusuutlikku arengut.

Tallinna Saksa Gümnaasiumi eripära

Tallinna Saksa Gümnaasium kujundab oma õpilastest mitmekülgseid ning elus toime tulevaid isiksusi, kes on sallivad nii oma kaasmaalaste kui ka teiste rahvuste suhtes.

Tallinna Saksa Gümnaasiumi üheks prioriteediks on mitmekeelsus, kuna Euroopa Liidu kodanikelt oodatakse, et nad valdaksid vähemalt kahte võõrkeelt. Meie kooli õpilaste eeliseks on see, et saksa keele kui ühe raskeima võõrkeele õppimine algab juba varakult, muutudes järjest intensiivsemaks. Teise võõrkeele õppimine algab 4. klassis ning kolmanda võõrkeele õppimine kolmandas kooliastmes. Kooli võõrkeeleõppe peamiseks printsiibiks on keele omandamine mitmekülgsete tegevuste, projektide ning lõimitud aine- ja keeleõppe kaudu. See on mudel, mis ühendab nii erialased teadmised kui ka keeleoskuse ning seda tuntakse ka „*Content and language integrated learning*” nime all ja peetakse paljude ekspertide poolt võõrkeelte õppimisel äärmiselt efektiivseks.

Suheldes teiste rahvustega saavad õpilased juba varakult uusi kogemusi ning arusaama, kes oleme meie.. See on suurepärane võimalus avastada ennast Euroopas ja Euroopat endas. Koolis töötab 7.-12. klassis Eesti Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi vahelise lepingu põhjal toimiv saksakeelne osakond. Saksakeelses osakonnas toimub õppetöö saksa keeles järgmistes õppeainetes: saksa keel, matemaatika, ajalugu, bioloogia, füüsika. Saksakeelse osakonna lõpetajad saavad gümnaasiumi lõpus Eesti gümnaasiumi lõputunnistuse ja Saksa abituriumi tunnistuse. Tallinna Saksa Gümnaasiumil on välja kujunenud tihe suhtlus paljude partneritega välismaal, mille eesmärgiks on vastastikune rahvusvaheline koostöö ja kogemuste vahetamine. Lähtudes meie kooli omapärasest on meil palju kontakte Saksamaa Liitvabariigiga. Nii toimuvad regulaarsed õpilasvahetused kuue Saksamaa Liitvabariigi kooliga (Gymnasium am Kaiserdom, Speyer; Sophienschule Hannover; Gymnasium Friedrich II, Lorch; Pestalozzi-Gymnasium, Unna). Lisaks arvukatele õpilasvahetustele osaleb meie kool ka rahvusvahelistes projektides, millest enamik toimuvad koostöös Saksamaa Liitvabariigiga. Projektides osalemine aitab luua ja

säilitada õpilastes tugevat õpimotivatsiooni. Õpilased saavad juurde kogemusi ja teadmisi ning suurepärasest võõrkeelte praktikast.

4.-6. klassini toimuvad matemaatika tunnid lennuüleste temporühmadena. Rühmade moodustamisel arvestatakse õpilase reaallaseid võimeid ja teadmiste taset. Esmased temporühmad koostatakse 4. klassi alguses. Rühmade moodustamise aluseks on aines edasijõudmine ja klassiõpetaja hinnang õpilase matemaatilistele võimetele. Õppeaasta jooksul (iga trimestri lõpus) saavad õpilased rühma vahetada, kui vastava rühma tase on õpilastele muutunud liiga lihtsaks või raskeks. Kõikides temporühmades on põhiohk pööratud riiklikult ettenähtud programmi läbimisele ja selle omandamisele vastavalt õpilaste võimetele.

Tallinna Saksa Gümnaasiumi hea õpikeskkond aitab kaasa õppetöö tulemuslikkusele. Meie kooli spordibaasid (võimla, jõusaal, ujula, staadion, suusabaas) ja kooli juures asuv Sütiste parkmets tagavad meile suurepärase õpikeskkonna. Õppekasvatustöö eesmärkide täitmiseks osalevad õpilased kehalise kasvatuse tundides, erinevates treeningtundides, koolisisestel (teatejooksud, ujumine, võimlemine, suusatamine jne) ja koolivälistel võistlustel. Meie kooli õpilased on tublid kehalise kasvatuse tunnis ning edukad spordis linnaosa, linna ja vabariigi tasandil. Selle eelduseks on meie õpetajate ja õpilaste pidev hea koostöö. Sport liidab õpilasi, vilistlasi ja koolitöötajaid ühistegemistesse kooli spordiürituste läbiviimisel ning kooli maine kujundamisel. Propageerides aktiivset, tervet eluviisi ja positiivset ellusuhtumist, oleme suutnud pakkuda õpilastele, vilistlastele ja õpetajatele palju positiivsust ja eduelamusi.

1.2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

(1) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

(2) Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

(3) Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

(4) Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enesemääratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonnana.

(5) Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

(6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

(7) Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

1.3. Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatusetegevuse planeerimise käigus.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel; õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus.

Valdkonnasisesed ja - ülesed lõiminguvõimalused:

- erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimine;
- õppeainete ühised rõhuasetused;
- koolisisesed projektid;
- läbivate teemade ühised temaatilised rõhuasetused;
- läbivate teemade ühised õppeülesanded ja - viisid;
- läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv loovtöö – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona.

Valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused ja nende täpsemad rakendamise viisid on välja toodud ainekavades.

1.4. Üldpädevuste kujunemise põhimõtted

Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös. Üldpädevuste rakendamine on välja toodud ainevaldkondade kavades. Üldpädevuste kujunemised läbi tunnivälise tegevuse on välja toodud lisa 11.

Pädevused

(1) Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

(2) Riiklikus õppekavas eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastmetes taotletavaid pädevusi. Pädevuste kujundamist kirjeldatakse kooli õppekavas.

(3) Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

- 1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
- 2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;
- 3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
- 4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varem õpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

- 5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- 6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmise vahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
- 7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske, rakendada finantskirjaoskust;
- 8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvates ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

(4) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna.

Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonna

pädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused.

Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus.

Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(5) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

(6) Ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet kooli määratud viisil.

1.5. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade rakendamine on esitatud iga ainekava üldosas.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitleused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlust;

- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma

eesmärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;

- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli; ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õppekava läbivate teemade käsitlemine Tallinna Saksa Gümnaasiumis on näidatud lisa 12.

2. ÕPPEKORRALDUS

Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes vastavalt Tallinna Saksa Gümnaasiumi tunnijaotusplaanis (I, II ja III kooliaste) esitatud nädala õppetundide mahus.

Õppeaasta koosneb kolmest trimestrist ning haridus- ja teadusministri poolt määratud koolivaheaegadest.

Õppe ja kasvatuse põhivorm on õppetund.

Põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:

1. klassis 20;
2. klassis 23;
3. ja 4. klassis 25;
5. klassis 28;
6. ja 7. klassis 30;
8. ja 9. klassis 32.

2.1. Tunnijaotusplaani õppeainete ja klassiti

	I kooliaste			II kooliaste		
	1. kl	2. kl	3. kl	4. kl	5. kl	6. kl
eesti keel	7	7	6	5	4	3
kirjandus					2	2
<i>eesti keel teise keelena*</i>	3	3	3	3	3	3
matemaatika	4	4	4	4	4	5
loodusõpetus	1	1	1	3	2	2

ajalugu					1	2
inimeseõpetus		1	1		1	1
ühiskonnaõpetus						1
A-võõrkeel (saksa)	1	2	4	4	4	5
B- võõrkeel (inglise / vene)				1	2	3
muusikaõpetus	2	2	2	2	1	1
kehaline kasvatus	2	3	3	3	3	2
kunstiõpetus	2	1	1	1	1	1
tööõpetus	1	1	2			
tehnoloogiaõpetus (kodundus ja käsitöö, tehnoloogia)				1	2	2
loovus ja loogika		1	1			
arvutiõpetus				1	1	
KiVa tund	1			1		

III kooliaste	7. klass			8. klass			9. klass		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Õppeaine/klass									
eesti keel	2	2	2	2	2	2	2	2	2
kirjandus	2	2	2	2	2	2	2	2	2

eesti keel teise keelena*	3	3	3	3	3	3	3	3	3
saksa keel (A-võõrkeel)	1	4	4	1	4	4	1	4	4
inglise keel (B-võõrkeel)	3	3	3	3	3	3	3	3	3
vene keel (C-võõrkeel)	2			2	1	1	2	2	2
matemaatika	4	4	4	4	4	4	4	5	5
loodusõpetus	1	2	2						
bioloogia	2	2	2	1	2	2	2	1	1
geograafia	1	1	1	2	3	3	1	2	2
keemia				1	2	2	2	2	2
füüsika				2	2	2	2	2	2
ajalugu		2	2	1	2	2	1	2	2
inimeseõpetus	1	1	1		1	1			
ühiskonnaõpetus	2	2							
muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
tehnoloogiaõpetus (kodundus, ja käsitöö, tehnoloogia)	1	2	2	1	2	2	1	1	1
kehaline kasvatus	2	2	2	2	2	2	2	2	2
informaatika		1	1						
KiVa tund	1	1	1						

*Õpilastele, kelle emakeel ei ole eesti keel, võimaldatakse eesti keele õpet teise keelena.

Õpilasele pakutakse B-võõrkeele õppima asumisel võimalust valida kahe (inglise ja vene) võõrkeele vahel.

Õpilasele pakutakse C-võõrkeele õppima asumisel võimalust valida vene keele või hispaania keele vahel.

! Lisaks lõikes 3 sätestatule määratakse põhikooli I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes nelja nädalatunni kasutamine kooli õppekavas. Eesti keelest erineva õppekeele klassi tunnimahu määramisel lähtutakse §15 lõikes 3 esitatud ainevaldkondade nädalatundide arvust ja maksimaalsest lubatud nädalakoormusest.

2.2. Valikõppeainete ja võõrkeelte valik

Tallinna Saksa Gümnaasiumis on valikõppeaineteks 2.-3. klassis loovus ja loogika, 4.-5. klassis arvutiõpetus, 7. klassis informaatika.

Tallinna Saksa Gümnaasiumis õpitakse saksa keelt A-võõrkeelena alates 1. klassist. Alates 4. klassist lisandub B-võõrkeel.

Alates 7. klassist on õpilastel võimalik jätkata õpinguid saksakeelses osakonnas.

Võõrkeeli õpetatakse keeleõpperühmades. Keeleõpperühmad moodustatakse kas ühe klassi põhjal või lennuüleselt.

7. klassis hakkavad õpilased saksa keelt õppima B1-keeletasemel. Meie kooli õpilased teevad 7. klassis riikliku saksa keele III kooliastme tasemetöö (A2-tasemel), mis annab igale õpilasele ja koolile tagasisidet esimeses ja teises kooliastmes õpitu kohta.

Saksakeelse osakonna õpilased sooritavad 7. klassis rahvusvahelise keeletaseme testi (Vergleichsarbeit A2) A2-tasemel, teiste klasside õpilased teevad rahvusvahelise testi 8. klassis.

Rahvusvahelise saksa keele I astme keeleeksami A2/B1-tasemel (DSD I) sooritavad saksakeelse osakonna õpilased 8. klassis, paralleelklasside õpilased 9. klassis.

III kooliastme lõpuks kujuneb õpilastel saksa keeles B1-keeleskustase.

Tallinna Saksa Gümnaasiumis lisandub alates 4. klassist B-võõrkeel.

4. klassis õpitakse A1.1-keeletasemel. Ülelinnalise valikuga klassis sooritavad õpilased 4. klassis rahvusvahelise keeletesti. Paralleelklassid sooritavad rahvusvahelise testi 5. klassis.

Alates 6. klassist õpivad kõik klassid A2-keeletasemel ja saavutavad A2-keeleskustaseme II kooliastme lõpuks. 7. klassis hakkavad õpilased inglise keelt õppima A2-keeletasemel. 9. klassi lõpus on õpilastel võimalus sooritada inglise keele lõpueksam B1-tasemel.

III kooliastme lõpuks kujuneb õpilastel inglise keeles B1-keeleskustase.

2.3. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine

Saksakeelse osakonna klassides toimub õppetöö eesti ja saksa keeles.

Saksakeelses osakonnas on õppekavaga tagatud Eesti kirjanduse, Eesti ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusika ja geograafia õpetamise eesti keeles, seejuures võõrkeeleeõpe arvestatakse muus keeles korraldatava õppe osaks.

Saksa keeles õpetatakse ajalugu, bioloogiat, füüsikat, matemaatikat, saksa keelt. Õpetajateks on põhiliselt Saksamaa Liitvabariigi õpetajad. Eesti õppekeele klassis toimub õppetöö eesti keeles.

2.4. Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti

Vastavalt liikluseaduse §4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmekesistes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20.10.2011.a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Koolis kujundatakse liikluskasvatuse teemade kaudu alljärgnevat üldiseid teadmisi ja oskuseid ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

Klassi- ja aineõpetajate ainevaldkondade kavades määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides. Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- teab hädaabinumbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
- teab tuletõrje päästevahendite kohti koolis;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitsmeid, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada vale / ohtlikku liikluskäitumist õigest / ohutust käitumisest.

I kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- 1) ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses;

- 2) oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolist;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab (vajadusel) kasutada tulekustutustekki;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda/tegukseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhikiiver, põlve- ning küünarnukikaitsmeid;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutuma koha;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutuslaste teemakäsitluste kohta;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

II kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- 2) ohutuslaste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine. (Laste õpetamine realses liikluskeskkonnas, praktilised õppused jne).

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seadusekuulekas;
- oskab ohust teatada ja hinnata olukorda;
- oskab ohutult evakueeruda koolihoonest ja osutada evakueerumisel abi endast noorematele;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab kustutada väikeseid tulekoldeid, (sh lõke, süttinud rasv pannil, jne);
- teab lõhkekehade kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel end kaitsta nende tervist kahjustava toime eest;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitsmed;
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on teadlik ohutusalaalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti liiklusohutusalaalast olukorda teiste riikidega.

III kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks

- 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist, oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevustes analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- 2) ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, (teadmiste rakendamine oskuste, vilumusteni) praktilised ohutusalaalased õppused.

Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 5 lg 3-5 on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

- 1) Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;
- 2) Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine;

Liikluskasvatuse teemad	Maht tundides õppeaastas klassi kohta
Jalakäija liiklusreeglid	4
Ohutu liikluskäitumine	2
Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine	1
Liiklusreeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus	1
Kokku:	8

Klassi- ja aineõpetajate ainevaldkondade kavades määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides. Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

3. ÕPPEKESKKOND

Tallinna Saksa Gümnaasiumis planeeritavad õppekäigud, muuseumitunnid ja traditsioonilised üritused täiendavad klassiruumis toimuvat õpet, võimaldades õpilastel kogeda õpitut praktilisel viisil ning arendada erinevaid oskusi ja teadmisi. Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust. Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad olema kooskõlas Tallinna Saksa Gümnaasiumi õppekava õpitulemustega ja arengukavaga. Projektid esitavad õppetoolide juhatajad direktorile kooli üldtööplaani lisamiseks. Õppenõukogu kinnitab kooli üldtööplaani iga õppeaasta alguseks.

Õppekava rakendamist toetavad tegevused on välja toodud lisas 13.

4. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

Tallinna Saksa Gümnaasium korraldab III kooliastme õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimete kohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, digivahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

4.1. Loovtöö korraldamine Tallinna Saksa Gümnaasiumis

Direktor kinnitab:

- loovtööde üldise korralduse koordineerija, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamise protsessi jälgimine;
- loovtööde juhendajad, näiteks temaatikaga seotud aineõpetajad, ainete lõimumise puhul õpetajad või vastava kvalifikatsiooniga inimesed väljastpoolt kooli;
- hindamiskomisjoni(d)

- erinevate loovtöö liikide koostamise ja töö vormistamise juhendid ning hindamise skaala ja põhimõtted;
- loovtöö kirjaliku osa ülesehituse ja vormistamise nõuded, seda ka nii kunstiainetes ja projektitöö puhul;
- korra õpilase olümpiaadil osalemise ja loovtöö koostamise võrdsustamise kohta.

Loovtöö läbiviimise ajakava:

- 1) 7. klassi II trimestril tutvustatakse õpilastele loovtöö koostamise põhimõtteid, nõudeid töö koostamisele ja loovtöö läbiviimise ajakava.
- 2) 7. klassi III trimestril pakuvad õpetajad välja loovtöö teemad, mis tulenevad õppeaineid läbivatest või õppekava läbivatest teemadest.
- 3) 8. klassi esimese trimestri alguses tutvustatakse õpilastele loovtöö teemasid ja õpilased leiavad endale individuaalselt või rühmas loovtöö juhendaja. Loovtöö esitamise liigi (projekt, õpilasuurimus, muusikateos, näitus vms.) otsustab õpilane koos juhendajaga siis, kui on selge, millised õppeained on loovtöö koostamise aluseks ja milliseid vahendeid valitud loovtööks kasutatakse.
- 4) Loovtööde esitlused toimuvad 8. klassi III trimestril.

Tallinna Saksa Gümnaasiumi kolmanda kooliastme loovtööde [juhend](#).

5. ÕPILASE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS

Õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks.

Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Trimestri jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks trimestri algul.

Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava kehtestab direktor.

5.1. Hindamine põhikoolis, klassi ja põhikooli lõpetamine

5.1.1. Hindamise alused

1. Õpilaste hindamisel lähtutakse vabariigi valitsuse 06.01.2011 määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ning selle alusel koostatud kooli õppekavas sätestatust.
2. Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, kooli õppekava ning kodukorra nõuetest.

5.1.2. Hindamise eesmärk ja olemus

5.1.2.1 Hindamise eesmärk

Õppijale:

- 1) õppija tervikliku arengu toetamine;
- 2) arengu kohta tagasiside saamine;
- 3) sihikindla õppimise innustamine ja suunamine;
- 4) õppija enesehinnangu kujunemine ja arengutee valik.

Lapsevanemale/hooldajale:

- 1) lapsevanema/hooldaja kaasamine lapse arengu toetamiseks;
- 2) saada vajadusel juhiseid lapse aitamiseks.

Õpetajale ja koolile:

- 1) õpetaja tegevuse suunamine erinevate õpimeetodite valikul ning õppetöö ja õpikeskkonna kujundamisel;
- 2) õpetaja tegevuse suunamine õppija individuaalse arengu toetamisel;
- 3) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

5.1.2.2 Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

5.1.2.3 Tallinna Saksa Gümnaasiumis on kasutusel 1.–4. klassis õpilaspäevik ning elektrooniline õppeinfosüsteem (märgisüsteemi vt lisa 1), mille kaudu saavad nii õpilased kui lapsevanemad teavet õppeprotsessi ja hindamise kohta.

5.1.3. Hindamisest teavitamine

1. Kooli õppekavas sätestatud õpilaste hindamise põhimõtted ja kord on kättesaadavad lapsevanemale, eestkostjale või hooldajale, õpilasele ja õpetajale ning on avalikustatud kooli kodulehel ja elektroonilises õppeinfosüsteemis.
2. Aineõpetaja tutvustab õpilastele trimestri, kursuse või poolaasta alguses peamiseid läbitavaid teemasid, oma hindamise põhimõtteid ja seda, kuidas kujuneb kokkuvõttev hinne, ning teeb vastavasisulise sissekande elektroonilisse õppeinfosüsteemi trimestri, kursuse või poolaasta esimese tunnikirjelduse juurde.
3. Käitumise ja hoolsuse hindamise korda tutvustab õpilasele klassijuhataja iga õppeaasta alguses.

4. Õpilase hinded teatatakse õpilasele ja lapsevanemale e-päeviku ja vajadusel õpilaspäeviku ning hinnetelehe kaudu; trimestri-, kursuse- ja aastahinded e-päeviku ja vajadusel klassitunnistuse kaudu.
5. Protsessihinded ja hinnangud (ühe tunni materjali peale tehtud tunnikontroll, suuline vastus, arvestuslik iseseisev tunnitöö jne) kannab õpetaja e-õppeinfosüsteemi 5 tööpäeva jooksul peale töö esitamist.
6. Suuremahuliste tööde hinded ja hinnangud (kontrolltööd, arvestuslikud projektid, proovieksami hinded, kirjandid jne) kannab õpetaja e-õppeinfosüsteemi 10 tööpäeva jooksul peale töö esitamist.
7. Õpilasel on kohustus tunda huvi oma hinnete vastu ja teha kõik endast olenev, et õppida võimetekohaselt.
8. Lapsevanemal/hooldajal on kohustus tunda huvi oma lapse hinnete vastu ja toetada last õpiteel.

5.1.4. Teadmiste ja oskuste hindamine

1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
2. 1. klassis kasutatakse kõigis õppeainetes kujundava hindamise põhimõtteid.
 - 1) Hinnatakse peamiste õpitulemuste saavutamist lähtuvalt kooli ainekavast.
 - 2) Õppe kestel analüüsitakse ja kavandatakse õppeprotsessi.
 - 3) Õpetaja annab õppeperioodi jooksul suulist ja kirjalikku tagasisidet, tunnustades edusamme ning juhtides tähelepanu vajakajäämistele.
 - 4) Väljundipõhine hindamine 1. klassis toimub kaks korda aastas järgnevalt: suurepärase, eeskujuks teistele; omandatud, tead ja oskad; osaliselt omandatud, tead ja oskad; omandamata, sulle veel raske.
3. Liikumisõpetuses, kunstiainetes (kunst, muusika), tehnoloogias (tööõpetus, tehnoloogia/käsitöö, kodundus) eelistatakse õpilaste püüdlikkust, osalemist

õppeprotsessis, teoreetilisi teadmisi ja arengut.

4. Kasutatav hindamissüsteem:

Viiepalliskaalal hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, hinnatakse tööd järgnevalt:

Väga hea	5	90– 100%	Saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid.
Hea	4	75– 89%	Saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele.
Rahuldav	3	50– 74%	Saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus.
Nõrk	2	20– 49%	Õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus.
Puudulik	1	0–19%	Saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub. Hinnang „puudulik” antakse ka siis, kui töö on sooritamata, töö sooritamisel on kasutatud ebaausaid võtteid, töö ei vasta juhendile.

Lubatud on kasutada õpilase motiveerimiseks viiepallisüsteemis hindamisel märki + ja – (v.a kokkuvõtval hindamisel) ehk 5+ (98–100%), 5 (93–97%), 5– (90–92%), 4+ (87–89%), 4 (78–86%), 4– (75–77%), 3+ (72–74%), 3 (53–71%), 3– (50–52%).

5. Suuremahulistes töödes hinnete „rahuldav”, „nõrk”, „puudulik” korral annab õpetaja individuaalset suulist või kirjalikku tagasisidet puudulike õpitulemuste kohta, pakub vajadusel välja konsultatsiooniaja puudujääkide kõrvaldamiseks.

1) Kiire tagasiside andmiseks teadmiste ja oskuste kohta kasutatakse elektroonilises õppeinfosüsteemis järgnevat märgisüsteemi. Õpetaja lisab alati märgile kommentaari.

! – oskused, teadmised üllatasid positiivselt

VH – tagasiside oskuste, teadmiste kohta

? – probleemid ainealaste teadmiste omandamisel, tagasimineku. Mis on juhtunud?

7. Vastavalt Põhikooli riikliku õppekava miinimumnõuetele lisatakse individuaalsel õppekaval õppivale õpilase hindele “3” täht “D” (diferentseerimine), kui õpilane on saavutanud hinde õpetaja vahetul juhendamisel, selgitamisel ja kui õpilane ei ole iseseisvalt lahendusteni jõudnud.

8. Tervisest tingitud erivajadustega õpilaste hindamisel arvestatakse nende osavõttu liikumisõpetuse, kunstiainetega (kunst, muusika), tehnoloogia (tööõpetus, tehnoloogia/käsitöö, kodundus) tundidest, ainealaseid teadmisi ning õpetaja antud lisäülesannete täitmist (referaatide koostamine, abistamine tegevuste läbiviimisel tunnis, ainealastel üritustel jne). Vastav märke lisatakse elektroonilisse õppeinfosüsteemi.

9. Õpilane, kes tervislikel põhjustel ei saa osaleda liikumisõpetuse tunni füüsilistes tegevustes või spordipäeval, on kohustatud viibima tunnis ja täitma õpetaja antud asendusülesandeid.

10. Hindamissüsteem saksa õppekeele klassides:

Väga hea	1+s	100–95%	Teadmised vastavad nõuetele eriliselt hästi.
	1s	94–90%	
	1-s	89–85%	
Hea	2+s	84–80%	Teadmised vastavad täielikult nõuetele.
	2s	79–75%	
	2-s	74–70%	
Rahuldav	3+s	69–65%	Teadmised vastavad üldiselt nõuetele.
	3s	64–60%	
	3-s	59–55%	
Piisav	4+s	54–50%	Teadmistes esineb puudujääke, kuid need vastavad üldiselt nõuetele.
	4s	49–45%	
	4-s	44–40%	
Puudulik	5+s	39–34%	Teadmised ei vasta nõuetele, kuid on näha, et vajalikud põhiteadmised on olemas ja lünki on võimalik lühema aja jooksul kõrvaldada.
	5s	33–27%	
	5-s	26–20%	

Nõrk	6s	19–0%	Teadmised ei vasta nõuetele ja isegi põhiteadmised on nii lünklikud, et puudusi ei ole võimalik lühema aja jooksul kõrvaldada.
------	----	-------	--

Saksa osakonnas õppekorraldust puudutavad eripärad on välja toodud lisas 13.

5.1.5. Käitumise ja hoolsuse tagasisidestamine

1. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.
2. Käitumist hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“ järgmiselt:
 - 1) käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras ning kasutab alati korrektset kõnepruuki, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt;
 - 2) käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, kasutab korrektset kõnepruuki ning täidab kooli kodukorra nõudeid;
 - 3) käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi. Hinnangu „rahuldav“ puhul lisab aineõpetaja elektroonilisse õppeinfosüsteemi selgituse;

- 4) käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest. Hinnangu „mitterahuldav“ puhul lisab aineõpetaja elektroonilisse õppeinfosüsteemi selgituse.
3. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
4. Hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“ järgmiselt:
 - 1) hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni;
 - 2) hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt;
 - 3) hoolsushindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt. Hinnangu „rahuldav“ puhul lisab aineõpetaja elektroonilisse õppeinfosüsteemi selgituse;
 - 4) hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult. Hinnangu „mitterahuldav“ puhul lisab aineõpetaja elektroonilisse õppeinfosüsteemi selgituse.
5. Nõuded õpilase käitumisele esitatakse Tallinna Saksa Gümnaasiumi kodukorras.

6. Aineõpetajad fikseerivad käitumise ja hoolsuse hinded õppeperioodi lõpus elektroonilises õppeinfosüsteemis. Käitumise ja hoolsuse kokkuvõtva hinde sisestab õppeperioodi lõpus klassijuhataja.
7. Käitumise ja hoolsuse hinnang ei kajasta õpilase teadmisi.

5.1.6. Hinnete parandamise kord

1. Üldjuhul puuduliku või nõrga hinde korral suulisi vastuseid, koduseid töid, ühe tunni ülesandeid ja tunnikontrolle järelle ei tehta.
2. Õpilane on kohustatud sooritama tegemata kontrolltöö või sellega võrdväärse hindelise töö üldjuhul kahe nädala jooksul.
3. Sooritamata töö tähistatakse märgiga „x“. Pärast kahe nädala möödumist pole õpilasel õigust ilma mõjuva põhjuseta tegemata tööd enam sooritada ning tema hinne on „nõrk“.
4. Kui õpilane tunnis kaasa ei tööta või puudub põhjuseta, siis tuleb teema iseseisvalt omandada.
5. Kui õpilane puudub pärast suuremahulise töö või võrdväärse hindelise töö hindele „puudulik“ või „nõrk“ sooritamist kahe nädala jooksul koolist mõjuvatel põhjustel ja soovib oma eelnevalt saadud mitterahuldavat hinnet parandada, on ta kohustatud aineõpetajale sellest kahe nädala jooksul teada andma. Sellisel juhul lepitakse aineõpetajaga erandkorras kokku hilisem järeltöö aeg.
6. Kui õpilane on puudunud koolist põhjuseta, siis ei pea õpetaja õpilasele järeltööd võimaldama. Tegemata töö hinnatakse hindega „nõrk“.
7. Üldjuhul on järeltööd võimalus teha üks kord.
8. Kui õpilane ei ilmu aineõpetajaga kokku lepitud ajal järeltööd sooritama, siis ei pea õpetaja enam uut järeltöö aega võimaldama.
9. Üldjuhul positiivseid hindeid parandada ei saa.
10. Kui kahe nädala jooksul ei ole sooritamata töö mõjuvate põhjusteta tehtud või õpetajale pole erandolukorras teada antud, muutub elektroonilises õppeinfosüsteemis märges „x“ hindeks „puudulik“ või „nõrk“ ja seda ei saa enam parandada.

11. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine või plagiaat, hinnatakse vastavat tööd hindele „nõrk“ ning seda järele teha ei saa.

5.1.7. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted ja kord

1. Kokkuvõttev hinne on õppeaine trimestri-, kursuse-, aasta- ning kooliastmehinne. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaines aastahinne välja. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
2. Trimestri-, aasta- ja kooliastmehinded pannakse välja viiepallisüsteemis.
3. Kokkuvõttev trimestrihinne pannakse vähemalt kahe hinde alusel. Trimestrihinde väljapanekul arvestab õpetaja tööde kaalukust, kuna hinnete osakaal on erinev. Õppeaine aastahinne pannakse välja trimestrihinnete alusel. Õppeaines, mida õpitakse ühe nädalatunniga, hinnatakse õpilast õppeaine toimumise viimasel trimestril üks kord õppeaastas. See tähendab, kui õppeaine kestab pool aastat, märgitakse hinne II trimestri peale, kui õppeaine kestab läbi aasta või teisel poolaastal, märgitakse hinne III trimestrile.
4. TSG saksakeelses osakonnas teisendatakse trimestri- ja aastahinded viiepallisüsteemi järgmiselt:

Saksa hinne	6	5 +	5	5 -	4 +	4	4 -	3 +	3	3 -	2 +	2	2 -	1 +	1	1 -
Eesti hinne	1	2		3			4		5							

5. Kui õppeaine trimestrihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud trimestri vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.
6. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „nõrk“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostab aineõpetaja selles õppeaines individuaalse õppekava ja/või määratakse vajaduspõhiselt mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.
7. Erijuhtudel (nt meditsiinilised näidustused, hariduslikud erivajadused jms) on õpilase hindamisel võimalik üks kord õppeaasta jooksul kasutada trimestrihindena märget „arvestatud“ ning aastahinde võib välja panna kahe trimestrihinde alusel.
8. „Puudulik“ ja „nõrk“ trimestrihinne kantakse elektroonilisse õppeinfosüsteemi koos aineõpetaja kommentaariga. Kommentaar kirjutatakse ka hindamata jätmise kohta.
9. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetöele.

5.1.8. Hinde vaidlustamine ja vaidlusküsimuste lahendamine

1. Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hinded vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
2. Hinde vaidlustamise korral teeb kooli direktor otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

5.1.9. Täiendav õppetöö, klassikursuse kordamine põhikoolis

1. 1.–3. kooliastmel jäetakse õpilane täiendavale õppetöele õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang.

2. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö ettepaneku teeb ja mahu otsustab aineõpetaja koostöös HEV-koordinaatoriga.
3. 1.–3. kooliastmel võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik“ või „nõrk“, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.
4. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
5. Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud riikliku õppekava (abiõppe õppekava) ja toimetuleku riikliku õppekava järgi õppivaid õpilasi.

5.1.10. Õpilase järgmisse klassi üleviimine põhikoolis

1. Põhikooli õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
2. 1.–3. kooliastmes viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 31. augustiks.
3. Individuaalse õppekava järgi õppiv põhikooli õpilane viiakse üle järgmisesse klassi vastavalt tema õppeplaanile.

5.1.11. Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele või eesti keele teise keelena eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul. Saksa osakonnas õppivatel õpilastel tuleb sooritada valikeksam saksa keeles.
2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
4. Õpilane, kelle emakeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.
5. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist õppinud Eestis põhikoolis kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

5.1.12. Elektroonilises õppeinfosüsteemis kasutatav märgisüsteem

VH — väljundipõhine hindamine 1.klassis

! — suurepäraseid oskused, teadmised, üllatasid positiivselt

? — probleemid ainealaste teadmiste omandamisel, mis on juhtunud?

x — esitamata töö

LT — lapsevanema tõend

H — haige

KSV — kooli esindamine spordivõistlusel

KÜ — kooli/klassi üritus

+ — hilinemine

p — põhjuseeta puudumine

S — suusarent

T — tõend vabastuseks liikumisõpetuse tunnist

VT — osales videotunnis

6. ÕPILASTE JUHENDAMISE JA HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

Õpilase nõustamiseks on koolis loodud tugisüsteem. Tugisüsteemi ülesanne on püüda ennetada õppija käitumisprobleeme ning võimalikult varakult välja selgitada, millist tuge õpilane vajab ning tugiteenuse kohene rakendamine. Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas. Tugisüsteem töötab õpilast nõustava ja toetava võrgustikutöö põhimõttel, mida koordineerib direktori poolt määratud HEV õpilaste õppe koordineerija. Tugimeetmete süsteem on kolmetasandiline, kus iga eelnev tasand loob pinnase järgneva tõhusamaks toimimiseks.

1. tasand — märkamine ja esialgne toetamine on kõiki õpilasi hõlmav koolipoolne tegevus ning abi koolis (aineõpetaja/klassiõpetaja vestlus, ainekonsultatsioonid, arenguestlus, õpetajatevaheline kontakt, koostöö koduga, huviringid). Vajadusel avab HEV-koordinaator koostöös klassijuhataja ja aineõpetajatega õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (IAJK), mis on elektrooniline, nähtav E-kooli keskkonnas.

2. tasand — koolipoolsete täiendavate toetuste rakendamine (õpiabi, keeleabi, tervishoiuteenus, sotsiaalpedagoogiline ning psühholoogiline nõustamine, individuaalse õppekava (IÕK) rakendamine, koduõpe). Koolisest spetsialistide vahelist võrgustikutööd koordineerib HEV-koordinaator, kogudes ning jagades asjassepuutuvat informatsiooni; samuti aitab koordinaator korraldada võrgustikutööd väljaspool kooli asuvate sidusgruppidega. Lapse kognitiivse hinnangu koolis annavad: eripedagoog, psühholoog, sotsiaalpedagoog, õpiabirühma õpetaja, õppejuht.

3. tasand — kooliväliste tugisüsteemide kaasamine, juhul kui koolipoolne nõustamine ja õpiabi ei too soovitud tulemit, siis kaasatakse protsessi koolivälised tugistruktuurid (KOV lastekaitsespetsialist, õpilase perearst, psühhiaater, nõustamiskeskus, noorsoopolitsei).

7. KARJÄÄRIÕPE, SH KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

8. ja 9. klassis korraldab klassijuhataja koostöös kooli psühholoogi ja sotsiaalpedagoogiga erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele. Koostöö toimib Karjäärikeskusega. Lisaks korraldatakse õppekäike õppeasutustesse ja ettevõtetesse.

TSG-s toimuvad traditsioonilised vilistlaste tunnid, kus TSG endised õpilased räägivad õpilastele oma õppimis- ja töökogemustest. TSG-s käivad 1.-4. klasside emad emadepäeval ja isad isadepäeval tunde andmas, oma tööd tutvustamas.

8. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimuvad koolis:

- õpilaste arenguestlused;
- ainealased konsultatsioonid.

Õpilaste nõustamiseks töötavad koolis:

- psühholoog;
- sotsiaalpedagoog;
- HEV-koordinaator;
- eripedagoog.

(1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

(2) Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

(3) Põhikool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavuse ja süsteemse, vajaduspõhise korralduse.

[RT I, 08.03.2023, 1 - jõust. 11.03.2023]

(4) Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppetrimestri või poolaasta algul.

9. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

1) Tallinna Saksa Gümnaasiumi õpetajad on koondunud ainetepõhiselt kuude õppetooli:

1. Algõpetuse õppetool
2. Võõrkeelte õppetool
3. Humanitaarainete õppetool
4. Loodus- ja reaalainete õppetool
5. Kunstiainete õppetool
6. Kehakultuuri õppetool

Õppetooli tööd koordineerib valdkonna õppetooli juht, kelle üheks vastutusvaldkonnaks on õpetajate koostöö ja õppetooli töö koordineerimine.

Õppetoolisene koostöö toimub õppetoolide kohtumiste vahendusel. Õppeaasta kokkuvõtte ning hinnang õppeaasta eesmärkide tulemustele antakse juunikuus õppetoolide kohtumisel juhtkonnaga. Kokkuvõtte tegemise aluseks on kooli arengukava ja õppeaasta eesmärkide täitmise, tegevuste ja saavutatud tulemuste analüüs.

2) Tallinna Saksa Gümnaasiumi õpetajad on koondunud huvipõhiselt koostöö gruppidesse, mis tegelevad kooliaastaks püstitatud eesmärkide elluviimisega. Töögruppide eesmärgid on õpetajad ühisel koostööajal enne kooliaasta algust püstitanud, toetudes kooli arengukavale. Koostöögrupid kohtuvad iga kuu korra ühisel koostööajal.

3) Õpetajatele toimub igal teisipäeval pärast veebipõhiselt infominutid, kus juhtkond edastab õpetajatele informatsiooni ning vastab õpetajate küsimustele. Infominutites käsitletud teemad esitatakse kirjalikult samal päeval.

4) Tallinna Saksa Gümnaasiumi alustava õpetaja õpiring on suunatud tööd alustavatele õpetajatele.

Õpiringi raames toimuvad kohtumised, kus on võimalus turvalises keskkonnas uurida ja anlüüsida töö käigus saadud kogemusi, et leida edasiviivaid lahendusi. Vajadusel on kaasatud eksperdid väljastpoolt kooli või tehakse vabas vormis ja õhkkonnas

kohtumisi. Lisaks on grupikohtumiste eesmärk toetada seotustunnet organisatsioonis.

Õpiringi raames toimuvad ka tundide vaatlused ning õpiringi juhi individuaalsed kohtumised õpiringis osalevate õpetajatega, mille eesmärk on individuaalne professionaalse arengu toetamine ja läbipõlemise vältimine.

10. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Tallinna Saksa Gümnaasiumi õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate, õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu, kooli ja vanemate, kooli pidaja, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd põhikooli riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.

Tallinna Saksa Gümnaasiumi õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme, töös osalevad õppetoolide kaudu kõik pedagoogid.

Tallinna Saksa Gümnaasiumi õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Andmed kooli õppekava kohta kantakse hariduse infosüsteemi õppekavade ja koolituslubade alamregistrisse.